

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/20-03/1
URBROJ: 613-07-20-8

Varaždin, 4. prosinca 2020.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE STRANKE PRAVA ZA 2019.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Planiranje	7
	Financijski izvještaji	8
III.	REVIZIJA ZA 2019.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2019.	15
	Provedba naloga i preporuka	22

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske stranke prava (dalje u tekstu: Stranka) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada i Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2019. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Od ukupno ostvarenih rashoda u 2019., u iznosu od 252.155,00 kn, vrijednosno značajniji rashodi u ukupnom iznosu od 70.908,00 kn (knjigovodstvene usluge u iznosu od 28.125,00 kn, promidžba i informiranje u iznosu od 25.612,00 kn, reprezentacija u iznosu od 14.624,00 kn te drugi rashodi povezani s isplatama iz blagajne u iznosu od 2.547,00 kn), kao i plaćanja dobavljačima (za režijske troškove iz prijašnjih godina, nabavu informatičke opreme i izmjenu brava) u iznosu od 55.546,00 kn, evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju knjigovodstvenih isprava koje u potpunosti ne odražavaju nastali poslovni događaj, nisu vjerodostojne ili nisu prethodno kontrolirane od ovlaštene osobe.

U poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa, Stranka nije evidentirala dani vrijednosni papir (bjanko-mjenicu) u iznosu od 5.000,00 kn, kao instrument osiguranja plaćanja pri zaključivanju ugovora o pružanju usluga računovodstvenog servisa. Stranka u 2019. nije evidentirala potraživanja po vrsti prihoda (recipročnih: od kupaca i druga potraživanja te nerekipročnih: od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 285.107,00 kn i članarine u iznosu od 37.700,00 kn).

U 2019. Stranka je evidentirala samo naplaćene nerekipročne prihode (koji se priznaju prema novčanom načelu) u okviru žiroračuna i prihoda (od jedinica samouprave i od članarina). Za nenaplaćene prihode od članarine koji se odnose na 2019. Stranka nije evidentirala potraživanja u glavnoj knjizi kao bilančnu poziciju u okviru potraživanja i odgođenog priznavanja prihoda niti u pomoćnim poslovnim knjigama kao izvanbilančnu poziciju. Zbog toga je otežano pratiti naplatu prihoda i poduzimati mjere za učinkovitiju naplatu navedenih nenaplaćenih prihoda. S obzirom na to da je Stranka u višegodišnjem poslovanju evidentirala navedene nerekipročne prihode na dva načina, putem potraživanja i prihoda te žiroračuna i prihoda, potrebno je najkasnije pri popisu imovine i obveza koncem godine utvrditi pravni temelj navedenih potraživanja u Bilanci i utvrditi realnost ovih potraživanja (osnovanost i zastaru). Zbog navedenog, potrebno je provesti i usklađenje salda potraživanja s dužnicima.

Rashodi budućih razdoblja koncem 2019. iznose 15.173,00 kn, a odnose se na obračun plaće za prosinac (2016.). Spomenuti rashod (plaća za prosinac 2016.) ne odnosi se na tekuće razdoblje u kojem je evidentiran (2016.), nego na buduće izvještajno razdoblje (2017.) u kojem je trebalo teretiti rashode za zaposlene, a što nije provedeno. Rashodi koji nastaju kontinuirano i obračunavaju se mjesečno uključuju se u rashode razmjerno broju mjeseci u razdoblju za koje se izvještaji sastavljaju. S obzirom na to da je isti iznos iskazan i početkom godine kao prijenos završnog (31. prosinca 2018.) u početno stanje (1. siječnja 2019.), trebalo je zatvoriti bilančnu poziciju skupine Rashodi budućeg razdoblja, prijenosom na skupinu računa Rashodi za zaposlene odnosno umanjiti vlastite izvore. Iz navedenog proizlazi da je višak prihoda 15.173,00 kn više evidentiran u poslovnim knjigama odnosno iskazan u financijskim izvještajima. Za 2019. Stranka nije obavila obračun amortizacije za dugotrajnu imovinu koja je u uporabi i ima knjigovodstvenu vrijednost u iznosu od 21.028,00 kn.

Za obavljanje popisa imovine i obveza donesena je odluka o osnivanju povjerenstva za obavljanje popisa imovine i obveza za 2019., koja, između ostalog, ne sadrži datum donošenja odluke te imena osoba koje čine povjerenstvo.

U odluci je kao datum obavljanja popisa naveden 31. prosinca 2018., umjesto 2019., a za rok obavljanja popisa navedeno je razdoblje od 7. do 30. siječnja 2019., umjesto 2020. Popis imovine i obveza je obavljen, ali nije cjelovit. Popisom imovine i obveza obuhvaćena je samo dugotrajna imovina knjigovodstvene vrijednosti od 14.552,00 kn, a nije obuhvaćena računalna oprema (nabavljena tijekom 2019.) u vrijednosti od 6.476,00 kn, sitan inventar nabavne i otpisane vrijednosti u iznosu od 25.963,00 kn, financijska imovina u iznosu od 399.476,00 kn te obveze u iznosu od 308.340,00 kn. U popisnu listu dugotrajne imovine uneseni su podaci o vrijednosti, ali ne i podaci o količini. Također, popisnu listu nije potpisalo povjerenstvo za popis te nije vidljiv datum obavljenog popisa. Povjerenstvo po završetku popisa nije sastavilo izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja kako bi ga predalo zakonskom predstavniku Stranke. Knjigovodstveno stanje imovine, obveza i vlastitih izvora nije usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. (točka 2. Nalaza)

- Godišnji financijski izvještaji, Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, zajedno s propisanim priložima (Godišnji program rada te Financijski plan za 2019., kao i Izvještaj o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti), dostavljeni su Državnom izbornom povjerenstvu i Državnom uredu za reviziju 31. ožujka 2020. unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, odnosno nisu predani pravodobno (do 2. ožujka 2020.). Također, nisu potpuni jer ne sadrže izvanbilančne zapise u iznosu od 5.000,00 kn te detaljniju dopunu podataka o razlozima značajnijih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine, iako je financijska imovina koncem 2019. povećana za 98.627,00 kn ili 32,8 %, vlastiti izvori za 87.317,00 kn ili za 351,4 %, a rashodi za 2019. manji su za 143.297,00 kn ili 36,2 % u odnosu na prethodnu godinu. (točka 3. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je demokratska politička stranka, koju je 1861. utemeljio dr. Ante Starčević. Upisana je u Registar političkih stranaka u veljači 1990. Sjedište Stranke je Primorska ulica 5, Zagreb. Stranka politički djeluje na području cijele Republike Hrvatske, a za ostvarenje svojih političkih ciljeva bori se mirnim i demokratskim sredstvima.

Statut Stranke, koji je bio na snazi u 2019., donesen je u veljači 2016. (pročišćeni tekst). Iako je u veljači 2020. donesen novi Statut, u nastavku se opisuju odredbe Statuta koji je bio na snazi u 2019. Statutom je određen djelokrug Stranke te su utvrđeni uvjeti za članstvo, nastanak i prestanak članstva, prava i dužnosti članova, odlučivanje, stegovne mjere, ustrojstvo, tijela upravljanja Stranke, časni sudovi, nadzorna tijela Stranke, način organiziranja i djelovanja u Stranci, način izbora tijela te drugi uvjeti potrebni za poslovanje Stranke. Na temelju odredaba Statuta doneseni su i drugi opći akti (između ostalog, Pravilnik o financijskom poslovanju, Pravilnik o pečatima i memorandumima, Odluka o visini članarina za tekuću godinu, Etički kodeks i Odluka o financijskom poslovanju). Izvori financiranja poslovanja Stranke su prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članarine, dobrovoljni prilozi (donacije) i drugi prihodi.

Temeljna ustrojstvena jedinica Stranke je podružnica, koja se osniva na području grada ili općine, odnosno na području jedinica mjesne samouprave u Gradu Zagrebu. Izvršni odbor podružnice može na svom području osnivati ogranke, kao niže ustrojstvene jedinice. Tijela podružnice su: zbor podružnice, izvršni odbor podružnice i nadzorni odbor podružnice. Podružnice na području županije osnivaju županijski zbor, ako je na području županije osnovano više od 20,0 % podružnica Stranke. Tijela županijskog zbora su: županijsko vijeće, županijski nadzorni odbor i županijski časni sud.

Prema podacima iz Registra političkih stranaka iz ožujka 2020., Stranka ima 225 aktivnih ustrojstvenih oblika (211 podružnica i 14 županijskih zborova). Također, vodi evidenciju članova prema ustrojstvenim oblicima.

Središnja tijela Stranke su: Sabor, Konvencija, Glavni stan, Predsjednik, Predsjedništvo, Središnji nadzorni odbor i Središnji časni sud.

Sabor je najviše tijelo, a čine ga izaslanici izabrani u podružnicama. Sabor bira i razrješava Predsjednika, članove Središnjeg nadzornog odbora i članove Središnjeg časnog suda, bira i razrješava počasnog Predsjednika, bira i opoziva 13 članova Predsjedništva, donosi i mijenja Program, Statut i Poslovnik o svojem radu te druge potrebne akte ili odluke, daje obvezna tumačenja svih akata koje donosi, osniva i raspušta odbore i povjerenstva Stranke, utvrđuje ciljeve i politiku Stranke o svim životnim pitanjima hrvatskog naroda i građana Republike Hrvatske te obavlja i druge poslove određene zakonom, drugim propisima ili Statutom. Sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine, a obvezno u roku od šest mjeseci nakon provedenih izbora za zastupnike u Hrvatski sabor.

Između dva zasjedanja Sabora može se održati Konvencija, koju saziva Predsjednik. Konvenciju čine svi članovi Glavnog stana te svi predsjednici podružnica.

Glavni stan je središnje političko tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora. Glavni stan bira i opoziva svog predsjednika i dopredsjednike, imenuje i opoziva članove županijskog vijeća iz reda predsjednika ogranaka s područja gradova i općina odnosno županije, osniva i raspušta stručne savjete, pročelnništva, odbore i povjerenstva te imenuje i opoziva njihove čelnike, razrješava dužnosti predsjednika Središnjeg nadzornog odbora i predsjednika Središnjeg časnog suda na zahtjev većine njihovih članova. Također, razrješava dužnosti člana Glavnog stana, ako djeluje suprotno odlukama Glavnog stana, Predsjednika ili svojim radom šteti ugledu Stranke, razrješava dužnosti predsjednika ili dopredsjednike Glavnog stana ako ne ispunjavaju svoje dužnosti ili štete ugledu, donosi političku strategiju i zadužuje Predsjednika za njezinu provedbu, donosi opće akte, određuje način organiziranja radnih odnosa, donosi akte kojima se uređuje materijalno i financijsko poslovanje, donosi poslovničke o radu svih tijela Stranke i kandidacijske pravilnike za izbor u sva tijela Stranke na prijedlog Predsjednika te obavlja i druge zadaće koje su mu povjerene Statutom.

Predsjednik saziva i vodi sjednice Predsjedništva i potpisuje akte koje donosi Predsjedništvo, provodi odluke Glavnog stana, donosi upute i naloge za konkretno političko djelovanje, podnosi Glavnom stanu političko izvješće o svom radu, saziva konstituirajuće sjednice središnjih tijela Stranke i predsjedava im do izbora Radnog predsjedništva, odnosno do izbora predsjednika središnjih tijela, u izuzetnim slučajevima saziva i vodi sjednice izvršnog odbora podružnice, županijskog vijeća ili Glavnog stana, potpisuje pojedinačne akte koje donosi Predsjedništvo, Glavni stan, Konvencija ili Sabor, saziva Konvenciju i Sabor te daje inicijative i prijedloge za izmjene i dopune Statuta ili donošenje novog Statuta, poslovnika o radu svih tijela i kandidacijske pravilnike za izbor kandidata na svim izborima. Stranku predstavlja i zastupa Predsjednik, a od veljače 2017. i u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2020.) Predsjednik Stranke je Karlo Starčević.

Predsjedništvo je najviše tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora. Utvrđuje kandidate Stranke za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, utvrđuje prava i dužnosti pojedinih članova Predsjedništva, donosi provedbene, političke i druge odluke, osniva stručna povjerenstva i usklađuje njihov rad, prati i usklađuje rad županijskih vijeća Stranke, usklađuje rad Kluba zastupnika u Hrvatskom saboru, priprema izbornu promidžbu i predlaže političku strategiju, zadužuje Glavnog tajnika za organizaciju rada Glavnog tajništva te obavlja i druge poslove određene Statutom. Predsjedništvo čine Predsjednik i 13 članova, koje bira Sabor Stranke.

Središnji nadzorni odbor sastoji se od tri člana koje bira Sabor Stranke na prijedlog Glavnog stana. Središnji nadzorni odbor nadzire poslovanje svih ustrojstvenih jedinica i tijela Stranke. Sve odgovorne osobe dužne su Središnjem nadzornom odboru omogućiti uvid u financijsko i drugo poslovanje te u poslovne knjige njihove organizacijske jedinice. Tijekom 2019. raspušten je Središnji nadzorni odbor zato što su njegovi članovi istupili iz Stranke i dali ostavke. Prema zapisniku s Izvanrednog Sabora Stranke iz veljače 2020. izabrani su novi članovi Središnjeg nadzornog odbora. Prema odredbama Statuta, Sabor, između ostalog, bira članove Središnjeg nadzornog odbora. U travnju 2020. Ministarstvo uprave (od srpnja 2020. Ministarstvo pravosuđa i uprave, prema odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, Narodne novine 85/20) potvrdilo je primitak Statuta Stranke koji je usvojen na Izvanrednom Saboru u veljači 2020. te je utvrdilo da je sastavljen u skladu s odredbama Zakona o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06). Također je potvrđen i primitak prijave promjene članova Predsjedništva Stranke.

Središnji časni sud sastoji se od pet članova koje bira Sabor na prijedlog Glavnog stana. Središnji časni sud u prvom stupnju provodi stegovni postupak protiv članova središnjih tijela Stranke, a u drugom stupnju odlučuje o žalbi na odluku županijskog časnog suda Stranke.

Radi postizanja bolje učinkovitosti u ostvarivanju političkih ciljeva utvrđenih u temeljnim načelima Stranke i drugim aktima, ustrojeno je Glavno tajništvo, koje obavlja organizacijsko-tehničke poslove, komercijalno-financijske poslove i druge poslove prema potrebi.

Koncem 2019. Stranka je imala jednu zaposlenicu.

Planiranje

Godišnji program rada i Financijski plan Stranka je donijela u prosincu 2018. Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu od 386.500,00 kn, a rashodi u iznosu od 398.500,00 kn. Također je planiran i manjak prihoda u iznosu od 12.000,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima (iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) u iznosu od 275.000,00 kn, od članarina u iznosu od 50.000,00 kn, dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 60.000,00 kn i drugih prihoda u iznosu od 1.500,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 184.000,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 142.000,00 kn (rashode za promidžbu i informiranje u iznosu od 60.000,00 kn te druge materijalne rashode u iznosu od 82.000,00 kn), financijske rashode u iznosu od 70.000,00 kn i rashode amortizacije u iznosu od 2.500,00 kn.

Godišnji program rada sadrži planirane aktivnosti dužnosnika i članova Stranke te redovite i izvanredne aktivnosti koje treba obaviti u 2019. Aktivnosti dužnosnika i članova Stranke u 2019. usmjerene su na jačanje stranačkih organizacija, osnivanje novih podružnica, promidžbu i informiranje hrvatske javnosti te sudjelovanje na redovitim izborima članova u Europski parlament, izborima za predsjednika Republike Hrvatske te prijevremenim izborima za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Redovitim aktivnostima Stranka će provoditi održavanje redovitih i izvanrednih sjednica tijela Stranke, aktivnosti vijećnika u predstavničkim tijelima, koordinirati rad tijela Stranke s vijećnicima i članovima srodnih stranaka te dužnosnicima izvršne vlasti u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Isto tako, Stranka će obilježavati obljetnice, sudjelovati u kulturnim i sportskim te drugim javnim događanjima. Također će organizirati javne tribine, tiskovne konferencije, okrugle stolove i druga događanja u svrhu promidžbe programa Stranke te će surađivati sa srodnim organizacijama. Nadalje će intenzivirati suradnju s udrugama i sudjelovanje u aktivnostima udruga, državnih tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u događanjima koja su svojim djelovanjem jednaka načelima i programu Stranke. Izvanredne aktivnosti Stranke odnose se na organizaciju i sudjelovanje na redovnim prijevremenim izborima koji se održavaju u 2019. te promoviranje stranačkih kandidata koji će sudjelovati na izborima. Aktivnosti dužnosnika Stranke na jačanju stranačkih organizacija iz redovite aktivnosti planirano je financirati iz sredstava proračuna, članarina i dobrovoljnih priloga (donacija), a izvanredne aktivnosti iz dobrovoljnih priloga (donacija) članova i simpatizera Stranke. Stranka je tijekom 2019. provodila aktivnosti koje se odnose na redovite sjednice, aktivnosti vijećnika, obilježavanja obljetnica te druge aktivnosti.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2019. sastavljeni su: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Stranka je Bilancu te Izvještaj o prihodima i rashodima (dio sastavljenih financijskih izvještaja) Financijskoj agenciji dostavila u propisanom roku (2. ožujka 2020.). Nadalje, Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima s propisanim prilogima (Godišnji program rada i Financijski plan za 2019. te Izvještaj o primljenim donacijama za potporu političkog djelovanja za 2019.) dostavljeni su 31. ožujka 2020. Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 339.473,00 kn, što je 23.030,00 kn ili 6,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 47.027,00 kn ili 12,2 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	u kn
				Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	299.689,00	285.107,00	95,1
2.	Prihodi od članarina	28.350,00	37.700,00	133,0
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	34.050,00	16.641,00	48,9
4.	Drugi prihodi	414,00	25,00	6,0
	Ukupni prihodi	362.503,00	339.473,00	93,6

Vrijednosno značajniji su prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 285.107,00 kn ili 84,0 % i prihodi od članarina u iznosu od 37.700,00 kn ili 11,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 16.666,00 kn ili 4,9 % ukupno ostvarenih prihoda.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 285.107,00 kn odnose se na prihode iz županijskih proračuna u iznosu od 81.889,00 kn, gradskih proračuna u iznosu od 119.579,00 kn i iz općinskih proračuna u iznosu od 83.639,00 kn.

Ostvareni su za redovno financiranje Stranke na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17), koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je na snazi od 24. ožujka 2019., te odlukama o financiranju političkih stranaka koje su donijele jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema odredbama članaka 4. i 5. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne regionalne samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerna broju njezinih članova predstavničkog tijela u trenutku konstituiranja predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odredbom članka 6. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave. Tijekom 2019. Stranka je imala ukupno 75 vijećnika. Sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave doznačavana su na žiroračun Stranke, tromjesečno u jednakim iznosima.

– Prihodi od članarina

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu od 37.700,00 kn. Prema odredbama Statuta, članovi Stranke obvezni su redovito plaćati članarinu, a visinu članarine za tekuću godinu utvrđuje Glavni stan, koji je u prosincu 2018. donio Odluku o visini članarine za tekuću godinu. Navedenom Odlukom utvrđena je visina godišnje članarine za Predsjednika Stranke u iznosu od 500,00 kn, predsjednika Glavnog stana u iznosu od 300,00 kn, članove Predsjedništva u iznosu od 200,00 kn, druge članove Glavnog stana u iznosu od 100,00 kn te za članove Stranke u iznosu od 50,00 kn. Prihodi od članarina prikupljani su od članova Stranke u skladu s navedenom odlukom, a za primljene članarine Stranka je tijekom 2019. izdavala propisane potvrde, dok evidencije o članovima nisu potpune jer ne sadrže podatke o osobnim identifikacijskim brojevima članova Stranke.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 16.641,00 kn, a odnose se na dobrovoljni prilog (donaciju) u novcu od pravne osobe za financiranje redovite političke aktivnosti Stranke. Dobrovoljni prilog (donacija) uplaćen je u srpnju 2019. na račun Stranke, za što je u srpnju 2019. zaključen ugovor o donaciji. Stranka je vodila evidenciju o primanju dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje redovne političke aktivnosti te je izdala potvrdu u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencije i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskih izvještaja za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13), koji je bio na snazi do 1. kolovoza 2019., te Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19), koji je na snazi od 1. kolovoza 2019.

Objavljeni podaci o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) istovjetni su podacima iskazanima u financijskim izvještajima i evidentiranima u poslovnim knjigama Stranke.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 252.155,00 kn, što je 143.297,00 kn ili 36,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 146.345,00 kn ili 36,7 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	181.934,00	93.285,00	51,3
2.	Materijalni rashodi	180.487,00	157.374,00	87,2
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	4.122,00	25.612,00	621,3
2.2.	Drugi materijalni rashodi	176.365,00	131.762,00	74,7
3.	Financijski rashodi	33.031,00	1.496,00	4,5
	Ukupni rashodi	395.452,00	252.155,00	63,8
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	362.503,00	339.473,00	93,6
	Višak prihoda	0,00	87.318,00	-
	Manjak prihoda	32.949,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 157.374,00 kn ili 62,4 % i rashode za zaposlene u iznosu od 93.285,00 kn ili 37,0 % ukupnih rashoda. Financijski rashodi iznose 1.496,00 kn ili 0,6 % ukupnih rashoda.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 93.285,00 kn, što je 37,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za plaće u iznosu od 80.073,00 kn i doprinose u iznosu od 13.212,00 kn. Koncem 2019. Stranka je imala jednu zaposlenicu (poslovna tajnica). Plaće su obračunane u skladu s propisima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 25.612,00 kn, što je 10,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge promidžbe Stranke za redovno poslovanje putem elektroničkih medija u iznosu od 14.012,00 kn i putem tiska u iznosu od 4.000,00 kn, nabavu promidžbenog materijala u iznosu od 3.200,00 kn te druge rashode promidžbe i informiranja u iznosu od 4.400,00 kn.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 131.762,00 kn, što je 52,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Vrijednosno značajniji drugi materijalni rashodi u iznosu od 80.764,00 kn ili 61,3 % odnose se na rashode za knjigovodstvene usluge (koje za Stranku obavlja Financijska agencija) u iznosu od 28.125,00 kn, zakupnine i najamnine (za korištenje šest prostora za potrebe Stranke u 2019.) u iznosu od 25.903,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 14.624,00 kn te grafičke i tiskarske usluge u iznosu od 12.112,00 kn.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 1.496,00 kn, što je 0,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 1.294,00 kn i zatezne kamate u iznosu od 202,00 kn.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2019. iznosi 87.318,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 12.680,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 99.998,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 420.504,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	14.552,00	21.028,00	144,5
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	14.552,00	21.028,00	144,5
2.	Financijska imovina	300.849,00	399.476,00	132,8
2.1.	Novac u banci i blagajni	71.703,00	148.752,00	207,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	1.783,00	1.803,00	101,1
2.3.	Potraživanja za prihode	212.190,00	233.748,00	110,2
2.4.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	15.173,00	15.173,00	100,0
	Ukupno imovina	315.401,00	420.504,00	133,3
3.	Obveze	290.554,00	308.340,00	106,1
3.1.	Obveze za rashode	275.851,00	293.637,00	106,4
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	14.353,00	14.353,00	100,0
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	350,00	350,00	100,0
4.	Vlastiti izvori	24.847,00	112.164,00	451,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	315.401,00	420.504,00	133,3

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2019. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2019. za 105.103,00 kn ili 33,3 %. Povećana je vrijednost nefinancijske imovine za 6.476,00 kn ili 44,5 % (zbog nabave računalne opreme) i financijske imovine za 98.627,00 kn ili 32,8 % (novčana sredstva za 77.049,00 kn, potraživanja za prihode za 21.558,00 kn i jamčevni polozi za 20,00 kn). U odnosu na stanje početkom godine obveze su veće za 17.786,00 kn ili 6,1 %.

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu od 21.028,00 kn odnosi se na građevinske objekte (kuća i dvor u Mirkovcima) u iznosu od 12.167,00 kn, računala i računalnu opremu u iznosu od 6.734,00 kn, uredski namještaj u iznosu od 782,00 kn, drugu uredsku opremu u iznosu od 555,00 kn, računalni program u iznosu od 525,00 kn te mobitel u iznosu od 265,00 kn.

Novac u banci i blagajni u iznosu od 148.752,00 kn odnosi se na novac na računima kod poslovne banke u iznosu od 140.074,00 kn i novac u blagajni u iznosu od 8.678,00 kn.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 1.803,00 kn odnose se na jamčevne pologe u iznosu od 901,00 kn i ostala nespomenuta potraživanja u iznosu od 902,00 kn.

Potraživanja za prihode u iznosu od 233.748,00 kn odnose se na potraživanja za prihode po posebnim propisima (od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za financiranje redovne djelatnosti Stranke) u iznosu od 144.452,00 kn, potraživanja za članarine u iznosu od 53.300,00 kn, potraživanja od kupaca (za prodano vozilo iz prijašnjih godina, za što je predana ovrha javnog bilježnika) u iznosu od 13.450,00 kn te druga potraživanja u iznosu od 22.546,00 kn.

Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu od 15.173,00 kn odnose se na plaću za prosinac iz prethodnog razdoblja.

Obveze iskazane u iznosu od 308.340,00 kn odnose se na obveze za rashode u iznosu od 293.637,00 kn (obveze za materijalne rashode u iznosu od 172.560,00 kn, obveze prema poslovnoj banci za vođenje računa i zateznu kamatu u iznosu od 107.017,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu od 11.950,00 kn i druge obveze u iznosu od 2.110,00 kn), obveze za kredite i zajmove u iznosu od 14.353,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu od 350,00 kn. Prema podacima Stranke, do konca lipnja 2020. podmirene su obveze u iznosu od 14.000,00 kn ili 4,5 % ukupno iskazanih obveza.

Vlastiti izvori u iznosu od 112.164,00 kn odnose se na vlastite izvore od osnivača u iznosu od 12.166,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 99.998,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 18. svibnja do 4. prosinca 2020.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, koji je na snazi od 24. ožujka 2019.
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019.
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, koji je na snazi od 24. ožujka 2019.
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
5. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)

6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 1. kolovoza 2019.
7. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja, koji je na snazi od 1. kolovoza 2019.
8. Statut Stranke (veljača 2016.)
9. Godišnji program rada i Financijski plan Stranke za 2019.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknadama za zaposlene te ulaznim računima. Obavljeni su razgovori s predsjednikom i poslovnom tajnicom Stranke te su pribavljena obrazloženja u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje (u dijelu koji se odnosi na poslovne knjige te popis imovine i obveza) i financijske izvještaje.

1. Planiranje

1.1. Godišnji program rada i Financijski plan Stranke za 2019. doneseni su i usvojeni na sjednici Predsjedništva Stranke u prosincu 2018.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 386.500,00 kn i rashodi u iznosu od 398.500,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu od 339.473,00 kn (47.027,00 kn ili 12,2 % manje od plana), a rashodi u iznosu od 252.156,00 kn (146.345,00 kn ili 36,7 % manje od plana). Znatno više od plana ostvareni su drugi materijalni rashodi, koji su planirani u iznosu od 82.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 131.762,00 kn, što je više za 49.762,00 kn ili 60,7 %. Znatno manje od plana ostvareni su rashodi za zaposlene, rashodi za promidžbu i informiranje i financijski rashodi, koji su planirani u iznosu od 314.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 120.393,00 kn, što je 193.607,00 kn ili 61,7 % manje od plana. Nadalje, planirani su rashodi amortizacije u iznosu od 2.500,00 kn, a nisu ostvareni. Stranka nije donijela izmjene i dopune Financijskog plana za 2019., iako ostvareni prihodi i rashodi značajno odstupaju u odnosu na planirane. Nadalje, uz Financijski plan nije priloženo obrazloženje financijskog plana.

Skreće se pozornost da je odredbom članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019., propisano da su političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbom članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Odredbama članka 17. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Nadalje, odredbom članka 19. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, izmjene i dopune financijskog plana obvezno se provode u slučaju značajnih odstupanja nastalih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, a posebice u slučaju nastanka novih obveza za čije podmirenje sredstva nisu osigurana, odnosno smanjenja prihoda uz čije je ostvarenje vezano podmirenje već nastalih obveza. Izmjene i dopune financijskog plana nije potrebno provoditi za manje planirane ili neplanirane obveze za rashode koji se financiraju iz osiguranih sredstava. Neprofitna organizacija u svom statutu ili drugim općim aktima utvrđuje što se smatra značajnim odstupanjem.

Državni ured za reviziju preporučuje donositi izmjene i dopune financijskog plana u slučaju značajnih odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Godišnji program rada sadrži aktivnosti dužnosnika i članova Stranke te redovite i izvanredne aktivnosti. Uz aktivnosti u Programu rada nisu navedeni planirani rashodi prema vrstama i iznosima, već su samo navedeni izvori financiranja za izvanredne aktivnosti, koji se odnose na dobrovoljne priloge (donacije) članova i simpatizera Stranke.

Prema odredbi članka 2., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., te članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, koji je na snazi od 24. ožujka 2019., politička stranka ostvarena financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada uz opis glavnih aktivnosti navesti iznose planiranih rashoda prema vrstama utvrđenima računskim planom za neprofitne organizacije, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. Također, preporučuje se pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenima godišnjim programom rada.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige, kao i sastavljati te podnositi financijske izvještaje, prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Poslovne knjige

Od ukupno ostvarenih rashoda u 2019., u iznosu od 252.156,00 kn, u okviru materijalnih rashoda evidentirani su rashodi za knjigovodstvene usluge, promidžbu i informiranje te reprezentaciju u ukupnom iznosu od 68.361,00 kn na temelju knjigovodstvenih isprava koje u potpunosti ne odražavaju nastali poslovni događaj. Tako za knjigovodstvene usluge nije ugovorena obveza dostavljanja specifikacije obavljenih usluga te ispostavljeni računi ne sadrže podatke o vrstama i količinama obavljenih usluga za razdoblje za koje je račun izdan, što onemogućuje usporedbu ugovorenih i obavljenih usluga.

Knjigovodstvene isprave na temelju kojih su ostvareni rashodi za usluge promidžbe i informiranja (za potrebe provođenja prijevremenih izbora za vijećnike Ličko-senjske županije) u iznosu od 25.612,00 kn te za reprezentaciju u iznosu od 14.624,00 kn nije prethodno kontrolirala ovlaštena osoba. Također, na računima za reprezentaciju nisu navedene aktivnosti za koje su rashodi ostvareni te se ne može potvrditi da su rashodi odnosno financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih Godišnjim programom rada.

Nadalje, tijekom poslovanja gotovim novcem putem glavne blagajne (program Blagajna 2019.) obavljene su isplate u iznosu od 2.547,00 kn (uredski materijal i drugi sitni materijalni troškovi) za koje su sastavljene isplatnice, ali priložene knjigovodstvene isprave nije prethodno kontrolirala ovlaštena osoba.

U okviru računa drugih potraživanja evidentirana su plaćanja dobavljačima za koja nema vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava (ulaznih računa) u iznosu od 22.546,00 kn. Plaćanja su obavljena odobrenjem žiroračuna i zaduženjem drugih (nespomenutih) potraživanja, a odnose se na plaćanje režijskih troškova iz prijašnjih godina, nabavu informatičke opreme i izmjenu brava. Prema odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena. Odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., te članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je na snazi od 24. ožujka 2019., propisano je da politička stranka može financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama i u blagajni na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, nalaže na računima za rashode reprezentacije navesti za koju su aktivnost, odnosno ciljeve rashodi ostvareni kako bi se moglo nedvojbeno utvrditi da je korištenje financijskih sredstava isključivo za ostvarivanje ciljeva predviđenih godišnjim programom i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.

U poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa, Stranka nije evidentirala dani vrijednosni papir (bjanko-mjenicu) u iznosu od 5.000,00 kn, kao instrument osiguranja plaćanja pri zaključivanju ugovora o pružanju usluga računovodstvenog servisa. Prema odredbama članka 51. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije i to: tuđa materijalna imovina, prava i vrijednosni papiri.

Stranka u 2019. nije evidentirala potraživanja po vrsti prihoda (recipročnih: od kupaca i druga potraživanja te nerecipročnih: od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 285.107,00 kn i članarine u iznosu od 37.700,00 kn.). U 2019. Stranka je evidentirala samo naplaćene navedene nerecipročne prihode (koji se priznaju prema novčanom načelu) u okviru žiroračuna i prihoda (od jedinica samouprave i od članarina). Za nenaplaćene prihode od članarine koji se odnose na 2019. Stranka nije evidentirala potraživanja u glavnoj knjizi kao bilančnu poziciju u okviru potraživanja i odgođenog priznavanja prihoda niti u pomoćnim poslovnim knjigama kao izvanbilančnu poziciju. Zbog toga je otežano pratiti naplatu prihoda i poduzimati mjere za učinkovitiju naplatu navedenih nenaplaćenih prihoda. S obzirom na to da je Stranka u višegodišnjem poslovanju evidentirala navedene nerecipročne prihode na dva načina, putem potraživanja i prihoda te žiroračuna i prihoda, potrebno je najkasnije pri popisu imovine i obveza koncem godine utvrditi pravni temelj navedenih potraživanja u Bilanci i utvrditi realnost ovih potraživanja (osnovanost i zastaru). Zbog navedenog, potrebno je provesti i usklađenje salda potraživanja s dužnicima.

Nadalje, Stranka koncem 2019. ima iskazane obveze u iznosu od 308.340,00 kn, a najznačajnije se odnose na obveze za materijalne rashode u iznosu od 172.560,00 kn, prema poslovnoj banci za vođenje računa i zateznu kamatu u iznosu od 107.017,00 kn te za zaposlene u iznosu od 11.950,00 kn. Stranka nema evidenciju o dospjelosti obveza. Prema odredbama članka 22., stavaka 3. i 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, obveze jesu neizmirena dugovanja proizašla iz prošlih događaja, za čiju namiru se očekuje odljev resursa. Također, obveze se klasificiraju prema namjeni i ročnosti. Prema odredbi članka 22., stavka 6. navedenog Zakona, imovina i obveze iskazuju se po računovodstvenom načelu nastanka događaja. Odredbama članka 26. istog Zakona, prihodi se priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, što znači da se recipročni prihodi (prihodi na temelju isporučenih dobara i usluga) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati, a nerecipročni prihodi (prihodi po posebnim propisima, članarine i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a mogu se priznati u izvještajnom razdoblju ako su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje. Također, potrebno je provesti usklađenje salda obveza s vjerovnicima.

U poslovnim knjigama u okviru skupine 19 – Rashodi budućih razdoblja koncem 2019. iznose 15.173,00 kn, a odnose se na obračunanu plaću za prosinac (2016.). Spomenuti rashod (plaća za prosinac 2016.) ne odnosi se na tekuće razdoblje u kojem je evidentiran (2016.), nego na buduće izvještajno razdoblje (2017.) u kojem je trebalo teretiti rashode za zaposlene, a što nije provedeno. Rashodi koji nastaju kontinuirano i obračunavaju se mjesečno uključuju se u rashode razmjerno broju mjeseci u razdoblju za koje se izvještaji sastavljaju. S obzirom na to da je isti iznos iskazan i početkom godine kao prijenos završnog (31. prosinca 2018.) u početno stanje (1. siječnja 2019.), trebalo je zatvoriti bilančnu poziciju skupine 19 – Rashodi budućeg razdoblja, prijenosom na skupinu 41 – Rashodi za zaposlene odnosno umanjiti vlastite izvore. Iz navedenog proizlazi da je višak prihoda 15.173,00 kn više evidentiran u poslovnim knjigama odnosno iskazan u financijskim izvještajima. Prema odredbama članka 23. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, rashodi budućeg razdoblja, između ostalog, odnose se na rashode koji se ne odnose na izvještajno razdoblje.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima izvanbilančne zapise i rashode budućih razdoblja u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Nadalje, nalaže potraživanja evidentirati u poslovnim knjigama te iskazati u financijskim izvještajima, a obveze klasificirati prema ročnosti i namjeni u skladu s odredbama Zakona financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Državni ured za reviziju preporučuje usklađenje salda potraživanja za prihode s dužnicima jedinicama samouprave, kao i s vjerovnicima za obveze.

U poslovnim knjigama Stranke evidentirana je i u Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2019. iskazana nefinancijska imovina nabavne vrijednosti u iznosu od 423.495,00 kn i ispravka vrijednosti u iznosu od 402.467,00 kn odnosno knjigovodstvene vrijednosti u iznosu od 21.028,00 kn. Navedena knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine odnosi se na građevinske objekte (kuća i dvor u Mirkovcima) u iznosu od 12.167,00 kn, uredski namještaj u iznosu od 782,00 kn, drugu uredsku opremu u iznosu od 555,00 kn, računalni program u iznosu od 525,00 kn, mobitel u iznosu od 265,00 kn te računala i računalnu opremu u iznosu od 6.734,00 kn. Za navedenu dugotrajnu nefinancijsku imovinu koja je u uporabi, knjigovodstvene vrijednosti u iznosu od 21.028,00 kn, trebalo je obračunati amortizaciju prema propisanim stopama amortizacije (rashodi amortizacije za 2019. nisu ostvareni iako su planirani u iznosu od 2.500,00 kn).

Prema odredbama članka 41. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, rashodi amortizacije obuhvaćaju trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije. Amortizacija se počinje obračunavati od prvog idućeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je imovina predana na uporabu prema popisu stopa amortizacije dugotrajne imovine, koji je sastavni dio navedenog Pravilnika.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati amortizaciju u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Zakonski predstavnik Stranke donio je odluku o osnivanju povjerenstva za obavljanje popisa imovine i obveza za 2019., koja, između ostalog, ne sadrži datum donošenja odluke te imena osoba koje čine povjerenstvo. U odluci je kao datum obavljanja popisa naveden 31. prosinca 2018., umjesto 2019., a za rok obavljanja popisa navedeno je razdoblje od 7. do 30. siječnja 2019., umjesto 2020.

Imovina Stranke evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima iznosi 420.504,00 kn, a obveze 308.340,00 kn. Popisom imovine i obveza obuhvaćena je samo dugotrajna imovina nabavne vrijednosti u iznosu od 391.056,00 kn i ispravka vrijednosti u iznosu od 376.504,00 kn, odnosno knjigovodstvene vrijednosti u iznosu od 14.552,00 kn, a nije obuhvaćena računalna oprema (nabavljena tijekom 2019.) u vrijednosti od 6.476,00 kn, sitan inventar nabavne i otpisane vrijednosti u iznosu od 25.963,00 kn, financijska imovina u iznosu od 399.476,00 kn (novac u banci i blagajni u iznosu od 148.752,00 kn, depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih u iznosu od 1.803,00 kn, potraživanja za prihode u iznosu od 233.748,00 kn te rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu od 15.173,00 kn).

Također, nisu obuhvaćene obveze u iznosu od 308.340,00 kn (obveze za rashode u iznosu od 293.637,00 kn, obveze za kredite i zajmove u iznosu od 14.353,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu od 350,00 kn). U popisnu listu osnovnih sredstava (dugotrajne imovine) uneseni su podaci o vrijednosti, ali ne i podaci o količini. Također, popisnu listu nije potpisalo povjerenstvo za popis te nije vidljiv datum obavljenog popisa. Povjerenstvo po završetku popisa nije sastavilo izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja kako bi ga predalo zakonskom predstavniku Stranke. Knjigovodstveno stanje imovine, obveza i vlastitih izvora nije usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Odredbama članaka 19., 20. i 21. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da je neprofitna organizacija dužna najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, zakonski zastupnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama, podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva i zakonski zastupnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista te sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih općih akata neprofitne organizacije odlučuje o nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjeloviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

3. Financijski izvještaji

3.1. Za 2019. sastavljeni su: Bilanca, Izvještaj o приходima i rashodima, Bilješke uz Bilancu te Bilješke uz Izvještaj o приходima i rashodima.

Stranka je Bilancu i Izvještaj o приходima i rashodima (dio sastavljenih financijskih izvještaja) Financijskoj agenciji dostavila u propisanom roku (2. ožujka 2020.). Nadalje, Bilanca, Izvještaj o приходima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o приходima i rashodima s propisanim priložima (Godišnji program rada i Financijski plan za 2019. te Izvještaj o primljenim donacijama za potporu političkog djelovanja za 2019.) dostavljeni su 31. ožujka 2020. Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Odredbama članka 52. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, između ostalog, propisano je da su politička stranka, nezavisni zastupnik i nezavisni vijećnik dužni sastavljati financijske izvještaje za izvještajno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca na način koji je propisan propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija. Godišnji financijski izvještaji, zajedno s propisanim priložima (godišnji program rada i financijski plan te izvješće o donacijama tijekom godine), dostavljaju Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, u roku od 60 dana od dana isteka izvještajnog razdoblja.

S obzirom na navedeno, financijski izvještaji s propisanim priložima trebali su biti uneseni u sustav za nadzor financiranja do 2. ožujka 2020.

Bilanca koja je dostavljena Financijskoj agenciji sadrži propisane podatke (račun iz računskog plana, opis, AOP oznaku, stanje 1. siječnja godine za koju se sastavlja izvještaj, odnosno na dan prestanka poslovanja te indeks promjene stanja) u skladu s odredbom članka 8., stavka 1. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, dok Bilanca dostavljena unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja ne sadrži podatke koji su propisani navedenim Pravilnikom.

Državni ured za reviziju nalaže dostaviti financijske izvještaje s propisanim priložima u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Bilješke uz financijske izvještaje nisu potpune odnosno ne sadrže podatke o razlozima značajnijih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine, iako je financijska imovina koncem 2019. povećana za 98.627,00 kn ili 32,8 % u odnosu na prethodnu godinu, vlastiti izvori za 87.317,00 kn ili za 351,4 %, a rashodi za 2019. ostvareni su 143.297,00 kn ili 36,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. U Bilanci Stranka nije iskazala danu bjanko-mjenicu u iznosu od 5.000,00 kn, a u Bilješkama uz Bilancu nije naveden iznos mjenice te u koju svrhu je dana. Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje. Obvezne Bilješke uz Bilancu jesu: pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku), pregled stanja i rokova dospijeca dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najmova (*leasing*). U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješkama uz Bilancu navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine te objašnjenje na što se odnose izvanbilančni zapisi u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Stranka je suglasna s nalazom Državnog ureda za reviziju te u Očitovanju navodi da će postupiti prema danim naložima i preporukama.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2018., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja. Revizijom za 2019. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navode se preporuke čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	5	
1.	Planiranje	2018.	Financijskim planom realno planirati prihode i rashode.	31. 12. 2019.	nije provedeno
2.		2018.	Godišnjim programom rada uz svaku aktivnost navesti iznose potrebnih sredstava i izvore financiranja te pratiti ostvarenje godišnjeg programa rada prema aktivnostima, financijskim sredstvima i izvorima financiranja, kako bi se osigurali preduvjeti za uspješno financijsko upravljanje i omogućila kontrola jesu li sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.	31. 12. 2020.	u postupku provedbe
3.	Računovodstveno poslovanje	2018.	Evidentirati u poslovnim knjigama i iskazivati u financijskim izvještajima prihode od članarina, prihode iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i rashode za odvjetničke usluge po načelu nastanka događaja.	31. 12. 2019.	provedeno
4.		2018.	Potraživanja za članarine u iznosu od 53.350,00 kn i potraživanja za financiranje Stranke iz sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 145.390,00 kn umjesto na računu prihoda evidentirati na računu odgođeno priznavanje prihoda odnosno iskazati podatke u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. 12. 2019.	nije provedeno
5.		2018.	Obaviti popis imovine i obveza na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum Bilance.	31. 12. 2019.	nije provedeno
6.	Prihodi	2018.	Sastavljati godišnje evidencije o primljenim članarinama i izdavati potvrde o primljenim članarinama.	15. 1. 2020.	djelomično provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
7.	Potraživanja	2018.	Poduzimati aktivnosti za naplatu potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i članova Stranke te preispitati mogućnost naplate potraživanja iz prijašnjih godina.	30. 6. 2020.	djelomično provedeno
8.	Rashodi	2018.	Pri ugovaranju odvjetničkih usluga ugovoriti obvezu izdavanja računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga iz koje je vidljiva vrsta usluga i vrijeme kada su usluge obavljene. Specifikacija obavljenih usluga trebala bi poslužiti kao podloga za analizu opravdanosti povjeravanja poslova odvjetničkih usluga uz mjesečnu nagradu u paušalnom iznosu.	31. 12. 2019.	nije primjenjivo
9.		2018.	Sastaviti cjelovitu evidenciju o poslovnim prostorima koje Stranka koristi, uz navođenje kriterija prema kojima se poslovni prostori koriste (ugovor o zakupu, bez naknade na temelju ili bez zaključnih ugovora) te osnovnih elemenata o prostoru kao što su: zakupodavac ili vlasnik prostora, adresa i površina poslovnog prostora, uvjeti korištenja, datum i rok na koji je ugovor o zakupu zaključen i iznos mjesečne zakupnine.	30. 6. 2020.	djelomično provedeno
10.		2018.	Urediti korištenje poslovnih prostora bez naknade na temelju ili bez zaključenih ugovora s vlasnicima poslovnih prostora jer korištenje poslovnih prostora bez naknade predstavlja donaciju u obliku usluga ili se smatra donacijom iz zabranjenih izvora.	30. 6. 2020.	nije primjenjivo
11.		2018.	Zatvoriti posebne račune za financiranje izborne promidžbe, u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma.	31. 12. 2020.	u postupku provedbe

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su djelomično provedeni i koji nisu primjenjivi daje se u nastavku.

- Za primljene članarine Stranka je izdavala propisane potvrde i sastavljala evidencije. Navedene evidencije o članovima nisu potpune jer ne sadrže podatke o osobnim identifikacijskim brojevima članova Stranke.
- U vezi s naplatom potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Stranka je lokalnim jedinicama slala dopise, dok je članove Stranke usmeno opominjala. Također je u tijeku i analiza članstva Stranke.
- S obzirom na to da je ugovor o pružanju odvjetničkih usluga u 2019. raskinut, preporuka koja se odnosi na ugovaranje obveze izdavanja računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga nije primjenjiva.

- Za poslovne prostore koje Stranka koristi sastavljena je evidencija (u 2019. koristi šest poslovnih prostora), od čega je za jedan poslovni prostor u tijeku utvrđivanje statusa za zaključenje ugovora.
- U vezi s nalogom o korištenju poslovnih prostora bez naknade, Stranka u 2019. nije koristila poslovne prostore bez naknade. Na upit o korištenju poslovnog prostora u Zagrebu, u prosincu 2019. Ministarstvo državne imovine (od 22. srpnja 2020. Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine) Stranci je obrazložilo da se ne može udovoljiti njezinu zahtjevu za korištenje poslovnog prostora u Zagrebu, jer Stranka nije parlamentarna politička stranka u aktualnom sazivu Hrvatskog sabora.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Stranka je prihvatila status naloga i preporuka iz prošle revizije te u Očitovanju navodi da će postupiti prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.*